

מסורת הש"ס

(א) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ב) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ג) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ד) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ה) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ו) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ז) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ח) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (ט) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו... (י) וְנִשְׁלַח בְּעֵינָיו...

מוסף רש"י

ואי מבבלא מאי וי אמר ליה מכללא מאי גרישתא איכא (ברכות יב.) מה לנו אי איתמרי מכללא אי כפירוש הוה מאי מכללא שפיר שמעתי ומה יס ליט לגמגמם ככלל זה (חורין יב.) כל מילי דמר. רבב רבב תמני (שם בב.) מטיילין מוגבר לבבד. לטיל לית מילת יסן לטילת הדס, ונתמחות מפרש טעמא דמתן דלסק (שם.) ומדליקין מנר לנר. דקמטא (שם.) והולכה בר"ש בגרידה. דלמך דנר שאין מתכין מומר, וע"ז קדעביד חזין וכו' מוליה דחורש או טעם, ומוסד דהילכתא כרז נחלקיכו בטילה הש"ס בר מהני תלם, נקטינטי כהדי הדרי (שם.)

מוסף תוספות

א. הא (יב)כל מקום קאמר. תוס' ה"ל"ט. יב' מקום משמש א"א בברייתא. נמ"ן. ב. ו'א"ד ויחזן הלכה כסתם שוחזן ה"כ א"ע"ז דא"ר יוחנן בכל מקום הלכה כדברי המכריע, ומכ"י עליה, ודחי סתמא דמתני' ממתת מכריע כדקאמר ר"ל מקום, ה"מ"ב בישתתתה בששתינו, דתאיית סתמא דמתני' ודחיא סתמא דמתני', אבל כשתהיכרעה היא בברייתא לא דחי סתמא דמתני' מקמי הכרעה בברייתא, דאם רבי שגאה סתם ולא הכריע, ו' חייא מנ"ן לה. רמב"ן וע"י מהר"ם. ג. הל"כ שפן ע"ר. תוס' ב"ק קט"ז ד"ה הכרעה. ד. [ב]ש"ס"ל פלגא כמר ופלגא כמר. תוס' ב"ק קט"ז ד"ה הכרעה. ה. ו"ס"ל כותי' לגמרי, וכן בכל מקום שאם תנא אחד יסבור כתנא אחר, לא יקרא בכך מכריע. תוס' ב"ק קט"ז ד"ה הכרעה. ו. כלומר, תלמיד אחר, ואין זו הכרעה כדאמר, ו'ע' תלמיד הוה, וה"ז הוה מצ"ל דור שני, דהיינו נמי תלמיד, אלא, תוס' ב"ק קט"ז ד"ה הכרעה. ז. [ד]ן היה המשמש. ח. דברייתא ב"ק קט"ז ד"ה הכרעה. ט. דאך קודם גויה נשנית ברייתא זו, מדקתני גבי י"ט למחר נכנס ומיזע. י. דברייתא איירי ב"ר"ש בדתקני מעשה במרחץ בב"ב שפקקו נקביו מעירי"ט, אלא ב"ר"ש ושבת אסרו כאחד. תוס' ה"ל"ט.

כירה פרק שלישי שבת

מ.

עין משפט
נר מצוה

בא מ"י פ"ב מהלכות שבת הלכה ב' סמך לאוין קה טו"ש"ע א"ר"ס סימן שטו סעיף ב' ז' ב' שם סעיף י"א: ז' ב' מ"י פ"א מהלכות י"ט הלכה ב' סמך לאוין ע"ש עור שריע א"ר"ס סימן תתיא סעיף ב' י"ב ד' מ"י פ"ב מהלכות שבת הלכה ב' סמך לאוין קה טו"ש"ע א"ר"ס סימן שטו סעיף ב' ז' ב' מ"י שם טו"ש"ע שם סעיף י"א:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה דילמא ה"מ בברייתא וכו' א"ע"ז דלא קאמר במשנתנו. ע"י משנה למך ר"ס הלכות בית המדרש:

רבינו הגנאל

הא דקאמר שגואל חמין שהוחמו מע"ש אינו רוחץ בהן בשבת אלא פניו ידיו ורגליו, תניא כוותיה וקילי' כוותיה דשמואל בהא. א"ל רבבה בר בר חנה בפירוש שמיע לך מניה דר' יוחנן דהלכתא בר' יהודה בדבצון מותר להשתטף אבל בחמין אסור, או מכללא. מאי כלא, דא"ר יוחנן א"ר ינאי כל מקום ששנינו חלוקין ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע חוץ מקולי מטליות שפירשנום בפרק על מעלה, והוא זה ששנינו בבליים בפרק כ"ח פחות שלשה על שלשה שהתקיה לפקק בה את הרוחץ כו', אף על פי שרבי אלימור מחמיר ורבי יהושע מיקל ורבי עקיבא מכריע שאין הלכה כרבי עקיבא, חזא דחמין הוה ואין תלמיד מכריע על רבו, ועוד הוה הדר ביה ר"ע לגבי דר' יהושע, ואסיקנא דאי מכללא מאי הוה ר' יהודה מכריע הוא והלכתא כדברי המכריע, ובין בפירוש (בין) מכללא הדא הוא, ואמרין דילמא הני מילי אתהיחזקתם במשנה אבל חלוקתם בברייתא לא, אמר ליה פירוש שמיע לי, ותא דאמר אביי כל מילי דמר עבדי כרב בר מני תלת, אסיקנא רבה כחומרי דרב עבדי, כקולי דרב לא הוה עבדי, ת"ר מחמין שפקקו, פי' פקקו, סתמו נקביו, מע"ש למרצאי [שב]תן רוחץ בה מיד. פקקו נקביו מערב יום טוב למחר נכנס ומיזע ויוצא ומשתטף בבית החיצון, וכן עשו ר' אלעזר בן עזריה ור' ב"ר שמעון של בני ברק, משו"ב עוברי בעירה התחילו לאסור שהיו מחמין בשבת ואמרי' מע"ש החמנו, אסרו להן חמין והתירו ויחיהו כו', ואסיקנא אסרו להן חמין שהוחמו מע"ש ואפילו חמי צבירא אחר, ואפילו זיעה אסרו להן אלא צונן בלבד, שראו שאין הברב עומד חזרו והתירו להן חמי טבירא בלבד, וזיעה במקומה עומדת באיסור. אמר רבא מאן דעבר על דברי חכמים שרי למיקרייה עברינא,

דילמא ה"מ במתני' אב"ב בברייתא א"א. *אע"ג דלא קאמר במשנתנו" *הכא משמע דאין הלכה כמונו משום דסתם מתני' דלא כוותיה: *ה"לכה בדברי המכריע. הכרעה כגון קולי מטליות שרי"א ור"י הזכירו פירוש דברייהם מוכן ושאינו מוכן דהיינו תלמו כנגוד והניחו לחורי הדלם שגילו דברייהם שיש סבדא לחלק זיניהם אלא שנראה להם דסוף סוף אין לחלק זיניהם לכך הוה ר' עקיבא שמתלק זיניהם מכריע וכן ר' יהודה הוה מכריע דר' שמעון ור"מ הזכירו דברייהם חמין ולוון והכרעה שלישיית דלא הוה הכרעה הוה כי הוה דפ"ק דפסחים (דף כה.) מצית של יין של תרומה שנעמאה ז"ש אומרים משפ"ס הלכה ז"ה אומר תיעשה זילוף אמר ר' ישמעאל ז"ר יוסי אני אכריע בשדה משלק *הכל זבית מעשה זילוף אמרו לו אין הכרעה שלישיית מנכרע משום דלא הזכירו ז"ש ז"ה דברייהם בית ושדה ולא גילו שיש סבדא לחלק זין בית לשדה חשדי לה הכרעה שלישיית ולא כפירוש הקונטרס דפירש התם דטעמייהו דז"ש לא משום תקל' אלא מטעם אחר כמו משום רישא אלא משום דלא הזכירו דברייהם בית ושדה כדפי' וה"ה דהוה מני למימר ליה דאין הכרעה תלמיד הכרעה כדאמר הכא אלא צרות אמרו דלפי' לא היה תלמיד אינה הכרעה והא דמתן צברות (דף נ"ג.) ז"ש אומרים מצדך על השמן ואח"כ מצדך על הדס ז"ה אומרים מצדך על ההדס ואח"כ על השמן א"ר גמליאל ה"י אכריע שמן זכינו לריחו זכינו לסיכתו הדס לריחו זכינו לסיכתו לא זכינו וא"ר יוחנן הלכה כדברי המכריע פרי"ט התם דהוה כהכרעה שכל הש"ס ולא נהירא דלא הוה הכרעה אלא דפי' והתם אינו אלא מפרש טעמא דבית שמאי' ור"ח פי' אין הכרע' שלישיית מנכרע היינו הכרע' דור שלישי כמו ר' ישמעאל ז"ר יוסי שהיה דור שלישי לז"ש ז"ה ולא דוקא דור שלישי אלא ה"ה שני וכל מקום נקט הכרעה שלישיית משום צרייתא דפסחים: * דוקא

הדר ציה רבי עקיבא. כדאמרין צפירקין דלעיל (דף כט.) לשון מכריע מכביד מטה קף מאזינס ומכריע את שנגדו. כגון הכא צחמין אסור השתא הוה ליה ר' שמעון דמתיר צחמין יחיד צחמס שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף המשקולת שהרי ר' יהודה עס רבי מאיר שוים לאיסור וצ'ונן מותר הוה ליה ר' מאיר צ'ונן יחיד צחמס שנים נמלא ר' יהודה מכביד את קף המשקולת: *מ. דל"ר יוחנן הלכה כדברי המכריע צחמריע מכריע כגשנה כי הוה דמטליות: *עין פניו. כלומר כל אבר צפני עלמנו: רוחץ צהן כל גופו. צידה אלא שמשיר אבר אחד: איסיציה כל הני וליכא לשנויי כעין פניו ידיו ורגליו דהא כל גופו יחד קאמר חוץ מאבר אחד: א"ל רב יוסף לאצי. משום דגלל אצי צבית רבה צר נחמני שהיה ראש קודם לרב יוסף ומת היה שאלו רב יוסף אף היה רואהו נוהג: מי עבדי כשעמיה דרב. צהא מילתא דמליה: מאי טעמי ליה. שיעה דהש"ס פרכא ליה: לא שמיע ליה. *לרצה הוה תיובתא משום הכי מספקא ליה לרב יוסף צרעה דדילמא עבדי כרב: ואי לא שמיעא ליה. אמלא מספקא ליה לרב יוסף: הוה דלפי עבדי. רבה צכל מילי כרב: כחומרי דרב הוה עבדי. צר מהני תלת חומרי אצל כקולי דרב איכא דלא עבדי והוה קולא הוה דילמא לא עבדי: שפקו נקציו. שלא יא' חמימותו: רוחץ צו מיד. ואין לריך להמתין כדבי שיעשה. ל"א שפקו נקציו אותן נקצים שמרחת מתחמם על ידיהן שאור ניסקת מצחון מתחמיו *לוי"ה ועיקר. רוחץ צו מיד שהרי לא מתחמם בשבת אצל צשבת לא שהרי גזרו על הרמיצה: ומשטפן צציה פחילון. שלפני המרחץ ולא צחון המרחץ שלא יאמרו רוחץ הוה כדאמרן דלסקו את הרמיצה אצל הזיעה התירו. והיאך היה זיעה עומד או יושב צבית המרחץ ואינו נותן מים עליו והוא מתחמם ומיזע: מחופין צנפרים. ולא היו לריכין לחוש שמא נתחממו צשבת מוחמו על מרחץ: הפחילו לאסור. את הזיעה: אצטטאות. צתי מרחץ גדולים: מעייל נהן. צתי צתוכן לפי דרכו ולא להזיע: ואינו חושש. שמא יאמרו מיזע הוה ואע"ג דלסקו את הזיעה: מאי עוברי עזייה. דקאמר לעיל שלסקו זיעה על ידיהן: אסרו להן את החמין. לגמרי: ועדיין היו רוחצין צחמין. שהוחמו מע"ש: שאין דכר עומד. שלא היו יצבור יכולין לקבל מתוך ששלקו להם את הכל: צמקומה עומד. לאיסור: כ